

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/65/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822010255
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6822010255.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA, na verejnom zasadnutí dňa 12. októbra 2022 v trestnej veci obžalovaného J. V. za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. c) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 22.08.2022, sp. zn. 2T/83/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovaného J. V., nar. XX.XX.XXXX v F., trvalým pobytom F. XX, t.č. vo väzbe v I. a I. L. L.

o d s u d z u j e

podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 5, ods. 8 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný J. V. uznaný za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX okolo XX.XX hod. v obci F., okres K. spoločne s už odsúdenými ml. O. R., nar. XX.XX.XXXX a ml. C. R., nar. XX.XX.XXXX sa prelezením betónového múru dostali do areálu evanjelického kostola, následne spoločne prešli k dverám vedúcim do malej veže kostola, na ktorých obžalovaný J. V. lopatou vylomil drevené dosky v snahe vojsť do kostola, avšak po tom, čo zistil, že cez tieto dvere sa do kostola nedostane, sa spoločne s ml. O. R. a ml. C. R. presunuli k hlavnému vstupu do kostola, ktorý je zabezpečený vonkajšou železnou mrežou s uzamknutým visiacim zámkom, pričom na tejto mreži obžalovaný J. V. sekerou vylomil visiaci zámok, následne spoločne cez chodbičku prešli k uzamknutým vchodovým dverám vedúcim do kostola, ktoré obžalovaný J. V. vykopol a vošiel do vnútorných priestorov kostola, kde nezisteným spôsobom rozbil uzamknutú pokladničku určenú na milodary umiestnenú na drevenej lavici a z pokladničky odcudzil finančnú hotovosť vo výške nie menej

ako XXX,- Eur, čím odcudzením finančnej hotovosti spôsobil M. zboru U. cirkvi augsburského vyznania na R., F., A.: XXXXXXXX majetkovú škodu vo výške nie menej ako 400,- Eur a poškodením pokladničky, visiaceho zámku a dvier vedúcich do malej veže majetkovú škodu vo výške 63,- Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému spolu s už odsúdenými ml. O. R. a ml. C. R. uložená povinnosť nahradiť poškodenému M. zboru U. cirkvi augsburského vyznania na R., F., A.: XXXXXXXX, škodu vo výške 463,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní okresný prokurátor odvolanie, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 09.09.2022, a to proti výroku o treste.

Nestotožnil sa s uloženým trestom odňatia slobody, nakoľko okresný súd vo vzťahu k výroku o treste len veľmi stručne a všeobecne vyhodnotil okolnosti súvisiace s výškou uloženého trestu odňatia slobody. Poukázal na skutočnosť, že obžalovaný ihneď po spáchaní skutku ušiel aj s odcudzenými peňažnými prostriedkami do Rakúska, kde sa ukrýval až do svojho zatknutia na základe vydaného európskeho zatýkacieho rozkazu. V prípravnom konaní sa k spáchanému skutku nepriznal v plnom rozsahu, popieral, že by v deň spáchania skutku vôbec bol v kostole, vinu zvaľoval na spolupáchateľov a štylizoval sa len do pozície osoby, ktorá sa nechala zlákať na trestnú činnosť inými osobami, pričom jeho podiel na spáchaní skutku mal byť len minimálny. Takto vystupoval aj pred sudcom pre prípravné konanie pri rozhodovaní o jeho väzbe, pritom z vykonaných dôkazov, predovšetkým z výpovedí svedkov ml. C. R. a ml. O. R. vyplýva, že to bol práve obžalovaný, ktorý zosnoval a naplánoval trestnú činnosť a súčasne nahovoril a zviadol ďalšie dve mladistvé osoby na jej spáchanie. Obžalovaný až na hlavnom pojednávaní pod ťarchou dôkazov a najmä s vidinou nižšieho trestu vyhlásil svoju vinu, škodu však doposiaľ ani z časti neuhradil.

Zdôraznil, že obžalovaný bol doposiaľ osemnásťkrát súdne trestaný prevažne k nepodmienečným trestom odňatia slobody, a to za rôznorodú aj závažnú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 23.11.2015, sp. zn. 2T/153/2015 za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 06.04.2018. Už tento trest bol obžalovanému ukladaný s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom okresný súd za zločin znásilnenia uložil páchatelovi trest znížený až o štyri roky pod zákonnú trestnú sadzbu. Ani táto zhovievavosť okresného súdu nevedla k jeho náprave a prevýchove. Keďže v prípade obžalovaného v plnej miere zlyháva prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), má v jeho prípade trest aj vzhľadom na jeho bohatú kriminálnu minulosť, plniť predovšetkým represívnu funkciu. t.j. funkciu ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestného činu. Z uvedeného dôvodu považoval opätovné pristúpenie okresného súdu k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., a to až o dva roky a šesť mesiacov za nespravodlivé a v hrubom rozpore so základným účelom a cieľom trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. V prípade obžalovaného neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by mala tak výrazne zmierňovať jemu uložený trest za opätovne spáchaný zločin, navyše, keď tak už raz pri poslednom odsúdení okresný súd urobil.

Na využitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody musia byť podľa § 39 Tr. zák. splnené podmienky v podobe okolností prípadu alebo osobných pomerov páchatel'a. V tejto súvislosti uviedol, že obžalovaný nespáchal žalovaný skutok, ktorý sa mu kladie za vinu pod žiadnym tlakom závislosti, podriadenosti, hrozby alebo nátlaku. Rovnako žalovaný skutok nespáchal pod vplyvom žiadnych ťaživých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nezavinil. Naopak, obžalovaný na trestnú činnosť zviadol ďalšie dve mladistvé osoby, čo je priťažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. j) Tr. zák., pričom tento zločin spáchal ako organizátor, ktorý zabezpečil nástroje (sekeru, lopatu) k jeho spáchaniu, čo je priťažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. k) Tr. zák. Navyše doposiaľ obžalovaný ani len z časti nenahradil poškodenému škodu spôsobenú trestnou činnosťou. V prípade obžalovaného teda neexistuje žiadna mimoriadna okolnosť prípadu, ktorá by v tomto smere odôvodňovala pri zákonnej

dolnej hranici trestnej sadzby upravenej v zmysle § 38 ods. 5 Tr. zák. na šesť rokov a šesť mesiacov využiť inštitút mimoriadneho zníženia trestu.

Pokiaľ ide o pomery obžalovaného poukázal na skutočnosť, že obžalovaný je dlhodobo bez pracovného pomeru, je bez príjmu, a keďže je rozvedený a bezdetný, žiadna osoba nie je odkázaná na jeho osobnú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu ani v tomto smere nejde o pomery takého charakteru, ktoré by prípadne z týchto dôvodov odôvodňovali opätovne už druhýkrát po sebe pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody pod zákonnú trestnú sadzbu, ako to urobil prvostupňový súd.

Vzhľadom na predtým uvedené navrhol, aby krajský súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, ktorý bol obžalovanému uložený.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora uviedol, že s podaným odvolaním sa nestotožňuje, pričom napadnutý rozsudok považuje za správny a spravodlivý. Argumentoval tým, že okresný súd na hlavných pojednávaniach vykonal všetky dôkazy, ktoré boli v priebehu trestného konania zabezpečené jednak v prípravnom konaní, ako aj dôkazy, ktoré ako obžalovaný navrhol vykonať v priebehu súdneho konania po podaní obžaloby. Hodnotenie všetkých okolností veci zo strany súdu prvého stupňa, ako aj jeho odôvodnenie je náležité a logicky odôvodnené v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. por. Nestotožnil sa argumentáciu odvolateľa, že by sa v prípravnom konaní k spáchaniu skutku nepriznal v plnom rozsahu. Keď bol vypočúvaný ako obvinený, ku skutku sa priznal, tento oľutoval a zároveň prejavil ochotu nahradiť spôsobenú škodu. Doposiaľ tak neurobil z dôvodu, že od svojho zadržania je vo väzbe. Už v priebehu svojej výpovede navrhol začať konanie o dohode o vine a treste, preto nesúhlasil s jednostranným a ničím nepodloženým tvrdením okresného prokurátora, že svoju vinu vyhlásil až na hlavnom pojednávaní pod ťarchou dôkazov a najmä s vidinou nižšieho trestu. Z poučenia obvineného jednoznačne vyplýva, že priznanie je poľahčujúca okolnosť, na ktorú súd prihliada pri určovaní druhu a výmery trestu. Rovnako nesúhlasil s tvrdením, že by ho spolupáchatelia usvedčovali a na základe ich výpovedí sa mal k skutku priznať. Nestotožnil sa ani s tvrdením odvolateľa, že v jeho prípade má trest plniť predovšetkým represívnu funkciu, nakoľko uvedené tvrdenie nemá žiadnu oporu v ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. Okresný súd správne pri rozhodovaní o výmere trestu a použití ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. posúdil okolnosti prípadu, ako aj jeho pomery a pri vyhodnotení týchto dvoch vzájomných súvislostí dospel k správnej závere, že za skutok a trestný čin so škodou vo výške 463,- Eur je trest odňatia slobody 4 roky nepodmienečne dostatočný, ktorý zároveň spĺňa zásady ukladania trestov uvedené v ust. 34 ods. 1 Tr. zák. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti poškodeného, sa prokurátor krajskej prokuratúry pridŕžoval dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení odvolania. Zdôraznil, že podstatou odvolania je chybná aplikácia ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. v danom prípade. Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest na spodnej hranici trestnej sadzby zvýšenej podľa ust. § 38 ods. 5 Tr. zák. a na jeho výkon ho zaradí do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Naproti tomu obhajca obžalovaného sa pridŕžoval argumentácie uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora. Mal za to, že aplikácia ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. bola použitá v súlade so zákonom, a to najmä vzhľadom na okolnosti prípadu týkajúce sa výšky škody, ako aj vzhľadom na postoj obžalovaného k trestnej činnosti na hlavnom pojednávaní, resp. jeho vyhlásenie. Napadnutý rozsudok považoval za správny aj vo výroku o treste, ktorý okresný súd náležite odôvodnil, preto navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný sa pridŕžoval konečného návrhu svojho obhajcu. Nesúhlasil s tým, aby mu bola zvýšená výmera trestu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania okresného prokurátora zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, pričom dospel k závere, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom bolo vo výroku o treste porušené ustanovenie Trestného zákona, a zároveň možno považovať uložený trest za neprímeraný. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozsudkom sám, a to tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

Pokiaľ ide o otázku viny, okresný súd na hlavnom pojednávaní procesným postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením prijal vyhlásenie obžalovaného, že sa cíti vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. c) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a následne rozhodol rozsudkom, v dôsledku toho bol výrok o vine nenapadnuteľný odvolaním a v tejto časti už nadobudol právoplatnosť.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery odvolací súd ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na 1 : 1 (§ 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák.). V tomto smere nevzhliadol priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. j), k) Tr. zák., ako sa toho v podanom odvolaní domáhal okresný prokurátor, keďže skutočnosť, že obžalovaný na trestnú činnosť zviazol ďalšie dve mladistvé osoby, a že zločin spáchal ako organizátor, nevyplývajú zo skutkovej vety napadnutého rozsudku a ani zo žiadneho dôkazu vykonaného na hlavnom pojednávaní, hoci by inak eventuálne mohli prichádzať do úvahy. Krajský súd zároveň prihliadol na mieru závažnosti poľahčujúcej a priťažujúcej okolnosti, ktoré mali obdobný význam, a to v prospech obžalovaného, ale aj v jeho neprospech. Keďže však obžalovaný spáchal opätovne zločin, zvyšovala sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/2 (ust. § 38 ods. 5, ods. 8 Tr. zák.), v dôsledku čoho bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody od 6 rokov a 6 mesiacov až do 10 rokov.

V tomto smere je potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44/2017, z ktorého vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo by v danom prípade predstavovalo hranicu 4 roky a 4 mesiace.

Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou argumentáciou okresného prokurátora o tom, že u obžalovaného neexistovali ani také okolnosti prípadu, ani také pomery, ktoré by mohli byť považované za mimoriadne, preto dospel k záveru, že nebolo namieste aplikovať ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Dôležitým však bolo vyhlásenie jeho viny na hlavnom pojednávaní, pretože vždy využitie takéhoto procesného postupu zo strany obžalovaného možno považovať za významnú skutočnosť vyznievajúcu v jeho prospech a v každom prípade je na ňu potrebné prihliadnuť pri ukladaní druhu a výmery trestu. Z uvedeného vyplýva, že takýto procesný postup obžalovaného je samostatným dôvodom na prípadnú aplikáciu zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

V neprospech obžalovaného možno hodnotiť najmä to, že doposiaľ bol osemnásťkrát súdne trestaný, a to za rôznorodú úmyselnú trestnú činnosť, za ktorú mu boli opätovne ukladané prevažne nepodmienečné tresty odňatia slobody, hoci posledné odsúdenie v tomto smere nevzal do úvahy, keďže už naň bolo prihliadnuté pri aplikovaní § 38 ods. 5 Tr. zák., pretože by išlo o duplicitné pričítanie. Doposiaľ uložené tresty sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času vždy pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že jeho konanie prispelo k spáchaniu zločinu zo spolupáchateľov najväčšou mierou (§ 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák.).

Na druhej strane v prospech obžalovaného možno hodnotiť vyjadrenie ľútosti nad svojim konaním, ako aj výšku spôsobenej škody, ktorá len nepatrne prevyšovala spodnú hranicu malej škody.

Berúc do úvahy predtým uvedené skutočnosti a okolnosti, krajský súd obžalovanému podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam v konečnom dôsledku sprísnil výmeru trestu odňatia slobody, ale nie v takej miere ako sa domáhal odvolateľ a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ktorý považoval za primeraný.

Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, zaradil ho krajský súd na jeho výkon podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody relatívne dlhšej výmery zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Výrok o náhrade škody krajský súd nepreskúmaval, pretože tento nebol napadnutý odvolaním, teda vo zvyšných častiach (vo výroku o vine a o náhrade škody) zostal napadnutý rozsudok nedotknutý.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd ako súd odvolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, považoval podané odvolanie okresného prokurátora za čiastočne dôvodné, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a to pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.